

Discussie over Digital Author Identification

Veel reacties kwamen er deze zomer op een commentaar in *The Lancet* over een uniek identificatienummer voor onderzoekers. Het initiatief van wetenschappelijk informatiebedrijf Thomson voor een *Researcher ID* verdient steun, aldus de jonge Maastrichtse onderzoekers Jochen Cals en Daniel Kotz. De auteurs en hun universiteit waren blij met de belangstelling van het vermaarde wetenschappelijke tijdschrift. 'Je wordt niet wekelijks benaderd door *The Lancet*' citeerde een persbericht, dat werd opgepikt door Hester van Santen die er in *NRC Handelsblad* een berichtje over schreef: 'Geen namen, rugnummers!'.

'De mens wordt tot nummer gereduceerd' viel al snel te lezen op de discussielijst van informatieprofessionals NEDBIB. Spoedig bleek echter dat Cals en Kotz zich hadden vergist met hun vraag in de *NRC*, waarom iets dergelijks in de twintigste eeuw nog niet bestond. Het bestond in Nederland al wel en het heet DAI: Digital Author Identification. Directeur Wim Liebrand van de universitaire ict-koepel SURF stuurde een brief aan de *krant*. Sinds 2005 wordt er al aan zo'n nummer gewerkt door twee universiteiten plus de KNAW en het informatiebedrijf OCLC/PICA, meldde hij. Eind 2006 is begonnen met de

Nieuw project rond veteranenverhalen

Ook kwalitatief onderzoek kan heel goed worden gedaan op basis van bronnen die door anderen zijn verzameld. Dat wil het data-instituut DANS (Data Archiving and Networked Services) aantonen met het project *The Veteran tapes*, dat deze dagen van start gaat.

Zeven onderzoekers uit verschillende disciplines gaan op basis van dezelfde set interviews een publicatie verzorgen, ieder vanuit de invalshoek van het eigen specialisme. De bron waaruit ze allemaal putten is de interviewcollectie van het Veteraneninstituut in Doorn. Dat instituut is al sinds 2006 bezig met een grootschalig project dat na vier

uitrol over elf universiteiten plus de twee wetenschappelijke koepels. De instellingen hebben aan hun eigen onderzoekers een DAI toegekend en nu werken KNAW en SURF er hard aan om alle onderzoekpublicaties aan een DAI te koppelen, aldus Liebrand. In de wetenschapsportal

jaar duizend interviews met Nederlandse veteranen moet hebben opgeleverd. Tot nu toe zijn tweehonderd interviews beschikbaar gekomen, die door het instituut worden gezien als een 'potentieel rijke bron voor onderzoekers'. DANS denkt er ook zo over. Het wil met *The Veteran Tapes* de noodzaak en meerwaarde onder de aandacht brengen van ontsluiting en

NARCIS zijn de nummers al te vinden. Ook DANS (Data Archiving and Networked Services) is bezig de DAI aan zijn datacollecties toe te voegen, blijkt bij navraag. (MdG)

© www.thelancet.com
www.researcherid.com
www.narcis.info

hergebruik van kwalitatieve data.

De bedoeling is dat er aan het project onderzoekers deel zullen nemen vanuit de disciplines mondelinge geschiedenis, militaire geschiedenis, militaire psychologie/sociale psychologie, psychologie, antropologie, sociologie en taalkunde. Op basis van de voorkeuren van de deelnemende onderzoekers zullen 25 interviews worden geselecteerd en getranscribeerd. Van deze kerncollectie maken alle onderzoekers gebruik voor hun onderzoek. Het project moet leiden tot een publicatie en een symposium in het najaar van 2009. (Marion Wittenberg)

© www.veteraneninstituut.nl
www.dans.knaw.nl

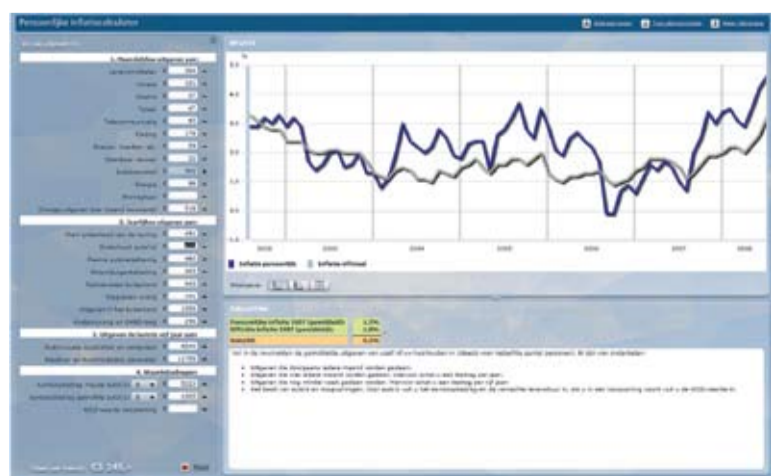
Je eigen inflatie berekenen

Sinds april van dit jaar staat de persoonlijke inflatiecalculator op de website van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Hiermee kan iedereen in Nederland de gemiddelde jaarlijkse prijsontwikkeling berekenen van zijn eigen consumptiepatroon. Deze ontwikkeling wordt vervolgens vergeleken met de officiële inflatie.

Het CBS publiceert elke maand het inflatiecijfer over de afgelopen maand. Dit cijfer wordt berekend door de jaarlijkse prijsontwikkeling te meten van het consumptiepatroon van een *gemiddeld* Nederlands huishouden. Geen enkel huishouden heeft echter een gemiddeld consumptiepatroon. Daardoor is het mogelijk dat de gemiddelde prijsstijging die een huishouden of

individueel ervaart afwijkt van de officiële inflatie.

Nadat de eigen bestedingen op maand- of op jaarbasis zijn ingevuld, berekent de calculator de persoonlijke inflatie. Als in een huishouden veel auto wordt gereden en dus relatief veel wordt uitgegeven aan benzine, dan hebben de effecten van de prijsontwikkeling van autobrandstof meer invloed dan gemiddeld. Nu zijn de brandstofprijzen de afgelopen tijd zeer sterk gestegen, zodat de 'persoonlijke' inflatie van een huishouden waarin veel auto wordt gereden vanaf halverwege 2007 flink hoger zal uitvallen. De figuur toont het effect van sterke verhoogde uitgaven aan autobrandstof, terwijl alle overige uitgaven gelijk blijven. (Gert-Jan van Steeg)

© www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/prijzen/cijfers/extra/pci.htm

CBS sluit eerste buitenlandse instelling aan met remote access

Claudia Cianfarani en Luigi Di Gennaro, medewerkers van het Italiaanse statistiebureau (ISTAT), met op het bureau de vingerafdrukkezer

In het Italiaanse Bergamo is onlangs de eerste buitenlandse *remote access* aansluiting op de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in gebruik genomen. De Universiteit van Bergamo had de primeur van de nieuwe voorziening.

'Zowel het Europese statistiebureau Eurostat als de Europese Commissie wil dat over heel Europa *remote access*-verbindingen komen,' zegt projectleider Jan Mol van het Centrum voor Beleidsstatistiek van het CBS. 'Eigenlijk is het goed vervullen van de coördinatietaken die daarbij horen een grotere uitdaging

dan het zetten van de noodzakelijke technische stappen.' De techniek is inmiddels zo uniform dat het niet uitmaakt of een *remote access*-verbinding in Nederland of in het buitenland staat.

Om een en ander in een stroomversnelling te brengen heeft de Europese Commissie een tender uitgeschreven, waarin om een Europese *remote access*-voorziening wordt gevraagd. 'Het CBS heeft daarop ingeschreven,' aldus Mol. 'We willen bij dit soort projecten graag het voortouw nemen, want wij hebben hier al de nodige ervaring

DAREnet in NARCIS

Sinds juni van dit jaar is DAREnet, de toegangspoort naar alle open access publicaties van Nederlands universiteiten, onderdeel van de KNAW-portal NARCIS. DAREnet is sinds 2004 opgebouwd als netwerk van de universitaire repositories. NARCIS is de wetenschapsportal van de KNAW. Naast de ruim 150 duizend full text beschikbare publicaties van DAREnet, waaronder ruim 20 duizend proefschriften van de voormalige Nationale Proefschriftensite, biedt NARCIS informatie over onderzoekers en lopend onderzoek. Ook naar de 2100 datasets uit het archiefsysteem EASY van DANS kan via NARCIS worden gezocht. De portal biedt nu ook een selectiemogelijkheid om te kunnen onderscheiden tussen datasets, publicaties en andere uitingen.

Assessment datakeurmerk mogelijk

Eind september wordt het assessment document voor het Datakeurmerk gepresenteerd op de iPRES conferentie in Londen. Daarmee komt het keurmerk, dat is ontwikkeld door DANS (Data Archiving and Networked Services) beschikbaar voor breder gebruik. 'De volgende stap is te komen tot een certificering procedure', aldus adjunct-directeur Henk Harmsen, die de presentatie in Londen voor zijn rekening neemt. DANS heeft sinds 2005 gewerkt aan het datakeurmerk, dat minimumeisen stelt voor (wetenschappelijke) data-archieven. In overleg met verschillende archieven en wetenschappelijke instellingen is eind 2007 een eerste versie in beperkte kring rondgestuurd. Begin dit jaar werd het *Data Seal of Approval* internationaal gepresenteerd. DANS werkt nu aan de internationalisering van het keurmerk door een assessment groep samen te stellen uit internationale data experts.

www.datakeurmerk.nl of
www.datasealofapproval.org

mee. Behalve in Denemarken is er in de meeste Europese landen nog een aantal barrières te nemen, soms op het gebied van wetgeving en soms meer gevoelsmatig. Het besef moet daar nog groeien dat *remote access* mogelijk is en dat het werkt'. Met het oog op de toekomst heeft het CBS plannen om de documentatie van bestanden ook in het Engels aan te bieden.

Sinds eind 2006 biedt het statistiebureau aan onderzoekers de mogelijkheid om toegang tot microdata te krijgen zonder dat zij daarvoor naar het CBS hoeven te komen. Daartoe wordt op locatie een werkstation geïnstalleerd met vingerafdrukkezer. De microbestanden blijven op een daarvoor ingerichte server bij het CBS. Via een internetverbinding op de werkplek van de onderzoeker kan hij op afstand analyses uitvoeren en de resultaten op zijn scherm bekijken. Inmiddels maken 38 Nederlandse instellingen gebruik van *remote access*. (LS)